

Skolepolitikk for Tøyen

Tøyen skole er lakmustesten for om man lykkes med sosial utjevning og integrering. Nå er bena i ferd med å rives bort under den positive utviklingen her. Det haster med å komme på rett spor igjen. Dette er våre forslag til hvordan.

Osloskolen har et mål om sosial utjevning. Skoler som Tøyen har de største utjevningsoppgavene i Oslo, men det dårligste utgangspunktet. Tøyen har høyest barnefattigdom i Oslo, på 63 prosent. Trygghet, tilhørighet og godt naboskap fordrer en viss stabilitet i beboermassen, men hver tredje Tøyenbeboer er på flyttefot hvert år.¹ Høy fattigdom og mobilitet er resultatet av politisk svikt over flere tiår. Skolen kan aldri fullt ut å kompensere for dette, men med de riktige ressursene er det mulig å gi alle barna på Tøyen et godt grunnlag for å klare seg i livet.

For å lykkes med dette trenger Tøyen skole tre ting: de beste ansatte, de mest engasjerte foreldrene, og det beste skole- og AKSinnholdet. Tøyenløftet har bidratt til å styrke hver enkelt av disse faktorene. Resultatet er en skole som på fem år har gått fra nedleggingstruet, til en 50 prosent økning i elevmassen. Nå er den positive utviklingen i ferd med å snu. Skolen venter elevnedgang til høsten, med alvorlig økonomisk situasjon som resultat.

Vi oppfordrer alle partier til å jobbe for følgende tiltak i valgkampen:

Økonomiske rammebetingelser

- **Endre beregningsgrunnlaget for ressursfordelingsmodellen.** Modellen må ta hensyn til inntektsnivået til foreldrene som har barn på skolen, og ikke til de som bor i skolekretsen, slik den gjør i dag. Ressursfordelingsmodellen må evalueres årlig med hensyn på hvordan den slår ut på de mest sårbare skolene.

Dagens beregningsmodell gir ingen mening på Tøyen, da det i stor grad er familier med høyere inntekt som sender barna til andre skoler. Andre faktorer som bør hensyntas: andel barn som bor i sosialboliger, andel trangboddhet til barna og nivået på barnefattigdommen.

- **Et økt og gradert mobilitetsbeløp.** En gradering av skolene som får mobilitetsbeløpet på kr 250 000 og en vesentlig økning av mobilitetsbeløpet for alle skoler som mottar dette. Det bør gjøres en vurdering om alle skolene som mottar mobilitetsbeløpet, virkelig trenger det. Ved å kutte skoler med moderat mobilitet, vil potten til fordeling på de andre skolene øke.

---

¹ Stedsanalyse Tøyen

6 av skolens 38 avgangselever hadde gått på skolen siden 1. klasse våren 2018. Det er kontinuerlig elever som flytter inn og ut. Klassesammenslåinger skjer årlig. Dette sliter på ansatte og elever.

Det er umulig å anslå hvor mange som begynner ved hver skolestart. For to år siden anslo skolen 5 førsteklasse. Det endte med 4 førsteklasse. Men læreren til den ekstra klassen var ansatt, og siden pengene følger elevene, straffet dette seg økonomisk. I løpet av i fjor har skolen har en uforutsigbar elevnedgang pga. mange flyttinger, som også i år gav budsjettstraff.

I år er færre elever enn tidligere innskrevet, det tilsier færre penger inn. Totalt er skolens økonomiske situasjon blitt sterkt forverret. Skolen er tvunget til å kutte i helt essensielle tilbud som bibliotekar og IT-tilbud, og AKS må kutte aktivitetstilbud.

Andelen foreldre som velger gratis halvdagspass versus betalende heldagspass er veldig stor på Tøyen, også blant foreldre som hadde hatt økonomi til å betale heldagspass. Dette er en utilsiktet konsekvens av gratis halvdagspass, som gir forholdsvis store økonomiske konsekvenser.

- **Fritt skolevalg**

Barn skal bli hørt! En stor del av våre elever får ikke gå på skolen med elever som bor i umiddelbar nærhet. Barn ønsker selvfølgelig å gå på skole med de barna som de ser jevnlig eller som de har gått i barnehage med. Med fritt skolevalg velger foreldrene ut fra gamle myter og en tro på at elever med stor andel elever med ikke-norsk bakgrunn ikke får god nok opplæringstilbud.

- **Små klasser.** Innføre små klasser (maks 20 elever) som standard på skoler med høy fattigdom og mobilitet. Det må ikke straffe seg økonomisk å ha små klasser.

Det er stor forskjell i språklig, kulturell og sosial bakgrunn hos våre elever. Mange elever som mangler grunnleggende norsk språk fordi de ikke har gått i barnehage eller er nyankomne til landet. Mange foreldre er i tillegg analfabeter. Noen barn mangler den sosiale kompetansen som er nødvendig for å få en trygg og lærerik skolegang. Det trengs små klasser for å kunne bidra til at alle elevene i størst mulig grad kan nå sitt individuelle potensiale.

- **Ressurser som følger "gråsonebarna".** Disse barna faller ikke inn i de tre diagnosene som utløser ekstramidler, men kan ha like stort behov for oppfølging. Ca 10 prosent av elevene på Tøyen skole er gråsonebarn.

Mange av skolens elever mangler trygge omsorgspersoner, har ustabil familieøkonomi, bor ekstremt trangt (som at fire barn må dele rom, eller tre barn og to foreldre på samme soverom). Mange bærer på traumer, de har flyktet selv eller er barn av flyktninger. Mange av våre elever har vært vitne til ekstreme voldssituasjoner gjennom å bo tett på rus- og psykiatribeboere i kommunalboliger. Barn som bærer på mye fungerer også dårlig selv i små grupper. De mest skadene barna kan bli svært urolige og aggressive og trenger mye én til én oppfølging.

Ansattressurser

- **Innføre en kommunal lærer-pool:** En gruppe spesielt kvalifiserte lærere som kunne gå inn som vikarer ved for eksempel langtidssykemelding. En sentral koordinator med god kjennskap til Osloskolen, vil kunne fordele disse fortløpende.

Ved vår skole er det tilfeller hvor tilnærmet krise kan oppstå: Vi finner ikke kvalifiserte vikarer som kan gå inn som kontaktlærere ved langtidssykdom, og med våre elevers sammensatte problemer, er det uhyre vanskelig å skape en god lærings situasjon. Det kan oppstå situasjoner hvor en lærer som vanligvis fungerer godt, ikke lenger makter å gi elevene det de trenger. I fjor fikk vi plutselig 20 elever mer enn vi forventet ved skolestart. Mange av disse hadde vi ingen kunnskap om, de måtte språkstestes raskt og trengte stor grad av tilrettelagt undervisning av pedagogiske veiledere eller sosialpedagogisk team. I tillegg er mobiliteten og tilhørende hyppig endring i klassemiljø og lærere skadelig for svært mange av elevene, og det sliter ut ansatte.

- **Pålegge Osloskolens ansatte variert erfaring.** Osloskolen som arbeidsgiver kan pålegge sine ansatte å ha et antall års erfaring på en skole med høy barnefattigdom og mobilitet. (F.eks. 5 år) Rekrutteringen kan styrkes med å tilby mer insentiver. Å ha jobbet på sårbare skoler i en periode kan også legges inn som kriterium for karriereløp.

Skoler som Tøyen trenger de beste ansatte med den høyeste kompetanse for å takle en svært sammensatt jobb. Mange nyansatte sier at dette er det tøffeste stedet de har jobbet. Men det er ikke nok erfarne som søker seg til skolen. Tilbud om tre ekstra lønnsstrinn har ikke vist seg å være nok.

Tilbudene på skole og AKS

- **Styrk satsning på kunst- og kultur og idrett.** Skolen har et uvurderlig musikk samarbeid med Kulturskolen i Oslo som må styrkes. Ferdighetene som våre

elever skaffer seg der, gir ringvirkninger som knapt kan måles. Samarbeidet mellom Tøyen sportsklubb og AKS må styrkes og videreutvikles.

Fattigdom gjør at mange elever ikke nyter godt av den opplevelsesrikdom som gjennomsnittsbarnet kan fryde seg over. Som skole er det vår oppgave å bygge det "hele mennesket", og i det ligger det at vi i størst mulig grad også dekker denne del av en god oppvekst. Gode opplevelser på skole, i by og i skog og mark gir en bakgrunn som gjør at barna som voksne vil kunne ta del i det norske samfunn på alle plan, både som ytere og mottakere.

- **Innføre kvalitetsstandarder for AKS.** Uten kvalitetsstandarder for hva AKS skal være, vil det alltid bli en salderingspost og bevege seg bort fra aktiviteter og opplevelser, og over til den gamle "oppbevaringsløsningen" SFO.

Med innføringen av gratis AKS på Tøyen fulgte også en solid styrking. AKS-flaggskipet på Tøyen har bidratt mye til elevoppgangen de siste årene og er en viktig arena for å gi elevene opplevelser, mestring og læring. Nå tappes AKS for tilbud på grunn av budsjettkutt.

Driftsstyret ved Tøyen skole, 5. mars 2019